

PROPRIETAR—DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TARNAVA MICA

INSERATE

conform regulamen. de a-
plicare a tarifului comer-
cial, categoria V.

Unitatea

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foaie înscrisă în Registrul de
publicații al Trib. Târnava-Mic
sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 200 Lei

Pe 6 luni . . . 100 Lei

Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Milă voiu...

(+). Iubirea creștină fiind realitate vie, nu simplă teorie, a prins în toată vremea forme concrete și a colindat, neobosită, lumea binecredincioasă, cerând milă și ajutor pe seama celor ce aveau lipsă de aceasta. Dar când a fost lumea fără mizerii și fără nevoiași avertizată la marinimositatea altora? Și iarăși: care mizerie e mai mare și are lipsă de mai grabnică ajutorință simțită, decât noaptea neagră a petrecerii în păgânătate, departe de Hristos și de lumina Evangheliei sale?

Cu gândul la sutele de milioane ce tânjesc în întunec și în umbra morții, și voind să susțină din răspuțeri apostolia de curat eroism a vestitorilor credinței, Biserica Romei a organizat „Opera Pontificală pentru Răspândirea Credinței” și a decretat și o „Zi Misionară” an de an, pentru toată creștinătatea ce ascultă de urmașul vârhovnicului Petre. În numele acestei Opere Pontificale s'a îndreptat, deunăzi, Msgr. Celso Constantini, cu un apel mișcător, către toată suflarea dreptcredincioasă. Se spune, între altele, în acel apel:

„Vrednicii noștri misionari, și admirabilele noastre surori, au rămas aproape toți în tranșeele credinței și lucrează, se roagă și suferă cu un curaj neînfricat și cu o speranță nestinsă. Unii au fost internați, dar munca continuă neîntreruptă prin opera preoților și a surorilor indigene, sau prin ajutorul ce-l dau misionarii învecinați.

Biserica misionară nu numai că-și menține vechile poziții, dar le lărgeste, ducând mereu înainte sanctuarele Domnului. Numai în China am avut anul trecut mai mult de 100.000 de convertiuni de adulți. Și Seminarile sunt peste tot înfloritoare, cu 3648 seminařiști majori, aproape de preoție, și cu 13.000 seminařiști minori.

Seminarile sunt baza Bisericii misionare, fântâna vieții, pentru viitoarele opere ale misiunilor.

Un Episcop ne scrie însă că, din lipsa de mijloace, a trebuit să refuze primirea de noi vocațiuni. Acesta este de sigur un fapt dureros, pe care trebuie să-l semnalăm, deoarece opera vitală a Seminarilor, ca și celelalte opere, nu admit să fie slăbite.

Din acest apel aflăm că în Italia, care trece prin aceeași încercare cumplită a războiului ca noi, sunt sate cari au dat pentru misiunile externe câte 2—3—5 lire de cap. — Să nu ne lăsăm întrecuți în jertfelnicie de nimeni. Ziua misionară, — Dumneca a treia din Octomvrie c. — să fie dovada superioarei înțelegeri românești a idealului pentru care ni-se cere obolul milei și pentru care aducem bucurios ofranda noastră.

Dușman de temut

Mici încreștări privind raporturile dintre Români și Rusia de totdeauna
de P. STRĂJERU

Așa, cum am fost așezați noi Românii, la răscrucea răutăților, istoria noastră, dela Aurelian-Impărat încoace, a fost o necurmată harță și rășboire cu dușmani fără de număr. Pe unii i-am biruit și i-am fugărit de pe țarile și de pe plaiurile noastre. Alții s'au dus ei, ca puhoaiile, după ce ne-au cutropit, vremelnic, glia strămoșască. Pe unii i-am absorbit și i-am desiiințat cu puterea noastră de viață. Alții însă au supt ei din vлага noastră, ori ne-au înveninat și ne-au schimonosit ființa dealungul veacurilor. Și cu toții ar fi vrut să ne facă un pământ și o apă cu ei, ori să ne vânture de pe meleagurile moștenite dela părinții de părinți.

Cel mai puternic dintre dușmanii ce ne-au coborât pieirea în toată vremea de când soarta a făcut să ne cunoaștem și să avem ceva legături cu ei, în urma vecinătății și a religiei, au fost Rușii. Mulți la număr, rășfirați pe-un teritoriu imens, râvnitori la tot mai mult, anarhici și visători incurabili în aceeași vreme, ei au fost și rămân pentru noi primejdie permanentă. Prea sunt haini și prea plini de sine ca să respecte dreptul la neatârnavare al unui ostrov ce stă în calea revărsării lor spre Bosforul dorințelor celor mai înflorite ale tuturor Rușilor dela Petru cel Mare până azi. „Suntem așezați în sfera firească de întindere a popoarelor slave — cum așa de bine notase istoricul A. D. Xenopol — suntem expuși la pericolul de a fi luați înainte de uriașa minge de omăt ce se rostogolește dela cercul polar, mergând cu o repeziciune tot mai amenințătoare spre țărmurile Mării Mediterane.”

Asta, și nu alta, e trista realitate pe care trebuie să o privim mereu în față. Zi și noapte gândul și inima noastră se cuvine să se înalțe în închinare cucernică și în rugăciune caldă spre tronul Celui preainalt, cerând biruință armelor noastre ce tocmai luptă împotriva acestui vrășmaș redutabil. Acum, după prăbușirea pentru totdeauna a monahiei austro-ungare, ni e singurul vrășmaș puternic și primejdios. „Primejdie de ieri, de astăzi și de mâine” cum scrie d. Nichifor Crainic într'un articol din ultimul număr al „Gândirii”. Primejdie și când îți face pe prietenul. Ba, după cum bine observă același, „istoria ne învață că mai mult am pierdut când am crezut că Rușii, ne-ar fi prieteni sau ocrotitori, decât atunci când ne-au fost adversari pe față. Această constatare ne duce la concluzia inevitabilă că o bună înțelegere între noi și Răsăritul slav nu e posibilă, dacă voim respectarea integrală a teritoriului și a statului românesc. Axioma, dela

care trebuie să pornească oricând orientarea politice noastre externe, e următoarea: *Statul Român există împotriva voinței Rusiei.* Câtă vreme va dura la Răsărit de noi o forță slavă organizată, ea ne va fi dușmană chiar dacă s'ar declara prietenă.

Imprejurarea că s'a apropiat, ori că se va apropia de noi în odăjdiile ortodoxiei, n'a schimbat, nici nu va schimba situația. „Sub masca ortodoxiei ocrotitoare s'a ascuns totdeauna năzuința de a stăpâni Dardanelele și de a ieși în largul apelor sudice. Pentru regimul bolșevic tendința a rămas aceeași, minus odăjdiile ortodoxe, în care o îmbrăcau slavofilii”. (N. Crainic).

Acesta-i adevărul. Pentru Românii cu dragoste de neam un adevăr din cale afară de îngrijorător. Pentru că Rușii sunt „putere mistuitoare” cum observase și Eminescu. Pentru ai noștri deadreptul fatală, odată ce se apropie de ei „în odăjdiile ortodoxiei”. Trecutul, cu graiurile și faptele lui, e lămuritor pentru oricine știe gândi. Mitropolitul Veniamin Kostache n'a fost singurul care era, după cum singur mărturisise, „rugător în toată vremea pentru întemeierea și buna sporire a pravoslavniciei împărății” a Rusiei. În arhivele statului (rus) din Chișinău se păstrează o hârtie, din 1814, a boerilor moldoveni dintre Prut și Nistru, către „tătuțul” dela Petrograd, în care se face și destăinuirea atât de grăitoare și atât de dureroasă pentru tot ce-i simțire românească: „Moldovenii, în otomanească tiranie viețuind, s'au jărvit răbdării, pentruca să ajungă în soarta acestii norociri să fie supuși ai tăi, ca să cunoască un Dumnezeu în cer, și un împărat al pravoslaviei pe pământ”. (L. T. Boga: Lupta pentru limba românească etc. Chișinău, 1932).

S'a îngrijit Atotputernicul ca „soarta acestii norociri” să n'o aibă nici românii pravoslavnici basarabeni, nici ceilalți. Dar simpatia față de frații întru pravoslavie rusească a rămas neumbrită în sufletele ortodocșilor noștri și a mers până la admirația bisericii rusești. Cu toate că pentru sufletul românesc Rușii au fost mai nefaști decât Turcii. Și așa vor fi în totdeauna. „Turcii, — scrie A. D. Xenopol — ne ucideau cu încetul, storcându-ne viața materială; Rușii vroiau să ucidă sufletul, înlocuind în corpurile noastre sufletul românesc cu cel rusec; nu atacau numai forma materială, ci substratul intelectual”.

Fatalitatea istorică ne-a învecinat cu ei și ne-a aruncat, mai ales prin ortodoxie, în

sfera lor de înrăurire. Viitorul însă trebuie să ni-l croim noi. Și încă așa, că să ne smulgem din această ucigătoare sferă de înrăurire. Asta cât mai repede și mai radical. Vorba d. *Panfil Șeicaru*: „Urgența unei definiri latine a spiritualității românești, categoric opusă spiritualității slave“ se impune ca o necesitate de capitală importanță spirituală și națională. Cum să se facă această definire, rămâne s'o stabilească cei cari au și puterea, și chemarea și priceperea recerută. Dar de făcut trebuie făcută. Afirmația cuiva dela „Telegraful Român“ din Sibiu că „nu Biserica rusă, ci *statul* rus reprezintă adevăratul pericol panslavist“ e o naivitate, ca să folosim un eufemism. Biserica rusă pravoslavnică n'a fost, și nici nu va fi niciodată, altceva decât unealta statului rus, pe care l-a slujit și-l va sluji în toată vremea după placul lui, binecuvântând metodele lui și mijloacele lui. Cari, de câte ori a fost vorba de impilarea și asimilarea nerușilor, numai mistice n'au fost.

Imperativul categoric al istoriei noastre a fost, și rămâne și pe viitor, acesta: Intre noi și între Ruși prăpastie mare trebuie să fie. Altfel oceanul acesta ne va înghiți în valurile sale veșnic turburi, agitate și nesăturate de victime. Iar noi știm că rostul nostru sub soare e altul, și nu acela de a fi jertfe fără minte și nevolnice. — Chiar dacă monstrul ce ne-ar înghiți s'ar ascunde sub podoabă de odăjdii sfinte, dragi evlaviei române.

In hoc signo vinces... „In acest semn vei învinge...“ Și în prezua luptei cu neastâmpăratul Maxențiu, o cruce mare, luminoasă, i se arătase împăratului pe cer, cu aceste îndemnuri care veniau din alte lumi. Și crezând în porunca Domnului și-a cusut pe steagurile oștirii: *crucea*, ceea ce îi aduse lui Constantin biruința. Drept recunoștință, față de Dumnezeu, împăratul victorios — prin edictul dela Milan — a dat drepturi creștinilor de a-și face slujba în liniște, eliberân-

du-i din spelunci și catacombe, unde-și mărturiseau până atunci credința ascunși de frica păgânilor...

Această istorioară din veacurile primilor creștini îmi vine în minte acum, când oștile creștine, germane-române-finlandeze, au pornit — sub semnul crucii — pentru o *cauză sfântă și triumful Evangheliei*. Este o asemănare între ceea ce a fost cu răsvrătitul Maxențiu și Marxiștii-atei din zilele noastre. Dar aceiaș credință, acelaș ideal împinge și dă putere azi trupelor creștine să înfrângă cerbicia acelor fără de Hristos și Dumnezeu.

E începutul vremurilor d'apoi, vremuri apocaliptice, când dușmanii lui Hristos și demonul moscovit, sdrobiți de puterea crucii, vor fi aruncați în focul Gheenii, „unde va fi plâns și scrâșnirea dinților“. (Prof. Gr. Soameșanu).

Lupta contra ateismului

(nb). In nr. 36 al „Unirii“ am publicat un mic omagiu memoriei aceluiaș luptător martir al Unirii bisericilor, care a fost protoiereul Ieremia Cecan, de binecuvântată pomenire.

In cele următoare vom reproduce, după revista „Unirea Noastră“ (devenită mai apoi cotidian) dela 15 Dec. 1932, un articol, din care se vede întreg fondul nobilei acțiuni întreprinse de el. Nu vorbește din acest articol savantul teolog, vorbește gândirea naturală a unui preot ortodox, care, fără argumente dogmatice, a ajuns la o convingere, dar convingere ce i-s'a prefăcut în sânge, și pentru care e gata să-și dea viața. Și vorbește mânat de un singur dor: de a salva Biserica și Neamul de pericolul satanic! — O, de am înțelege barem acum, după tristele experiențe ale Istoriei, acest cuvânt! — Iată articolul:

„Cine nu este cu Mine, este împotriva Mea“, a zis Hristos. Faptele oamenilor îi arată: cine-i dela Dumnezeu și cine-i dela Satana. Hulitorii de Dumnezeu, demoralizatorii sufle-

telor omenești, tâlharii, criminalii, cei răi cu inima, mincinoșii, exploatorii poporului — aceștia sunt dela Satana. Din cauza lor suferă lumea întreagă. Acești fii ai Diavolului au răzbit pretutindenea și chiar în Biserica lui Hristos, ceiaș e cel mai grozav lucru de pe pământ, pentru că pe locul cel SFÂNT stă Satana. Bine se vede aceasta dincolo de Nistru: acolo deschis, pe față, s'a declarat război lui Dumnezeu. In alte țări ale Europei, și mai ales la noi, parcă lucrurile ar sta mai bine, dar de fapt sataniștii sub ocrotirea legii își fac lucrurile lor. Și ar părea că Biserica noastră ar trebui să pornească lupta contra satanismului. Dar până acuma nu vedem aceasta. Având aceasta în vedere, la Chișinău să se înființeze o societate pentru această luptă și nădăduim că din 2 și jum. milioane de creștini localnici, se vor găsi măcar câteva mii de persoane, cari să aibă și să simtă în inima lor scânteia dumnezeiască, și cari, punându-se sub steagul acestei societăți, ar lupta cu necredința și satanismul. In această luptă, în această mare mișcare, trebuie să ia parte activă toate religiile creștine. In această chestiune am avut ocazia să vorbesc cu toți reprezentanții religiilor creștine în Chișinău și ei cu toții și-au exprimat dorința de a lucra împreună. Lupta aceasta noi ne-o închipuim în următorul chip:

In Chișinău se va organiza un centru de luptă contra ateismului. Această luptă, se împarte apoi prin parohiile întregii Basarabii.

Mijloacele luptei: 1) cuvântări despre întoarcerea oamenilor către Dumnezeu și către o viață mai bună și mai dreaptă, după modelul evangheliei.

2) Organizarea de adunări prin parohii, procesiuni cu mare solemnitate și convorbiri cu poporanii.

3) Observarea vieții creștinilor și a le cere, ca ei să trăiască creștinește.

4) Organizarea tinerilor pentru ridicarea credinței și moralității.

5) A face educația creștinilor în așa fel

FOIȚA „UNIRII“

P a x

2) de Sabiu G. Truția

In San Antonio, veteranul Bellarmin avea o soră, a cărei soț căzuse în luptele dela Alcazar. Cel mai mărișor dintre copiii văduvei — un băiețuș de zece ani — era de o rară istețime.

Subt scutul nopții, Bellarmin se furișă neobservat la locuința surorii sale și, după ce petrecu aici o jumătate de oră, se reîntoarse la casa unde se găseau deținuții. După câteva minute sosi și băiatul văduvei.

Caporalul Bruno, fiind de pază, îl acostă:

— Ce vrei băiatule? Hm?

— Mă rog... — vorbi băiatul cu smerenie — am adus ceva merinde pentru părintele Gerard.

— Ei și?

— Nu s'ar putea să-i vorbesc?

— Nu se poate! — ripostă soldatul cu asprime. — Dar în damigeana aia ce ai? Apă?

— Nu, d-le ofițer — zâmbi ștrengarul în întuneric. — E vin.

— A, e vin? Pentru cetățeanul Gerard?

— Da.

— Bine, băiatule. Lasă vinul și merindea în grija mea. Am să le predau eu părintelui Gerard.

Băiețușul se execută. Făcu apoi stânga 'mprejur și dispăru în noapte ca o năluca.

Soldatul ridică damigeana la gură și bău cu lăcomie.

— Aaa... ăsta zic și eu că e vin! Dar în corfa asta ce-o mai fi?

A-ha... pâine și un pui rumenit. Adio, cetățene Gerard! Așa bucate nu sunt de nasul tău! Bunătățile astea au sosit tocmai la timp.

Și fără să mai stea pe gânduri, începu să ospăteze.

Alfons, plimbându-se prin curtea locuinței, îl surprinse.

— Poftă bună, camarade!

— Mulțumesc, dom' sergent! Vino 'ncoace și gustă și tu din vinul ăsta.

Așa băutura mai rar.

— Unde ai făcut rost de el? — păru mirat sergentul.

— L'am adus dela o cârciumă, cu puțin înainte de-a prelua serviciul de paznic. Hai, noroc!

Alfons, pentru a nu-i da caporalului de bănuț, ridică damigeana la gură și se prefăcu că bea.

— Ai dreptate. Tare e bun. Dar ascultă, Bruno: Să nu bei prea mult. Am senzația că vinul ăsta e greu. Oricât ai fi de rezistent la băutura, te va moleși. Camarazii dorm și... te miri ce se poate întâmpla. Mă tem să nu ne păcălească deținuții ăștia. Eu nu pot să fac pe sentinela. Sunt obosit și vreau să mă odihnesc măcar două ceasuri. Indată după

miezul nopții plecăm la drum. Fii deci cu grijă.

— Poți să te culci liniștit. Răspund eu pentru orice eventualitate.

O oră mai târziu, Alfons îl găsi pe Bruno dormind buștean.

Vinul, în care veteranul Bellarmin avu-ese grija să toarne câțiva picuri de opiu, își făcuse efectul.

— Scoală, camarade! — îl clătină sergentul cu putere.

Bruno însă rămase inert. Alfons stătu o vreme ezitând, apoi porni cu pas ușor spre camera unde se găseau deținuții și intră.

In încăperea scundă, îmbăxită cu miros de mușgai, un opaiț își reflecta pe pereții afumați lumina tremurătoare.

Alfons își roti privirea în jur... Părintele Gerard privea în gol, resemnat, iar cele patru surori Carmelite dormitau pe o bancă de lemn.

— Laudetur! — salută Alfons în șoaptă.

— Amen! — răspunseră surorile, privind-l uluite.

— Părinte Gerard, sunteți liber. Vă rog să plecați cât mai repede. — Până se luminează de ziuă, puteți ajunge departe.

Bătrânul preot se ridică încet și îl privi un zâmbet trist.

— Să plec? Dar cu aceste surori nevrednice ce se va întâmpla?

Cu puțin înainte, un subaltern al d-talei

ei să-și poată da seama, ce le este folositor și ce nu le este folositor, cine-i este prieten și cine-i este dușman.

In capul acestei mișcări trebuie să fie Biserica, care prin situația lor socială și conduita lor trebuie să fie TOT ȘI DATE.

Viața mondială trebuie să o aranjeze și să o conducă nu fiii diavolului, ci BISERICA CRĂȘTINĂ.

Biserica Catolică se află pe drumul cel drept, când ia parte activă în viața politică, economică și socială a popoarelor, pentru că Biserica nu este o filosofie, sau o teorie, ci este o adevărată viață a creștinilor. Biserica trebuie să traducă în viața sf. evanghelie, numai sataniștii pot să afirme, că datorită acțiunilor Bisericii trebuie să se oprească la comunism. Ei susțin aceasta, pentru că Biserica nu împiedecă de a-și răspândi ideile lor materialiste.

Noi mergem mai departe: toată România trebuie să înceapă organizarea luptei cu satanismul (necredința, ateismul și cu masonii), care ca ultimul său scop au nu numai izgonirea lui Dumnezeu din sufletele oamenilor, și de-ai subjugă din punct de vedere politic și economic.

Noi privim și mai departe: acum toate Bisericele creștine, în frunte cu Papa, trebuie să proclame un RĂZBOI CRUCIAT contra satanismului, care în întreaga lume amenință creștinătatea cu cele mai mari suferințe atât materiale cât și materiale:

Noi strigăm: SALVAȚI-VĂ! Dar nu fugiți de la relele și suferințele ce vin, pentru că tot una nu veți avea timpul să fugiți dela ele, dar mergeți înaintea lor cu rânduri comuniste și luați-vă victoria contra lor. Grăbiți-vă până când mai avem încă această popularitate, până când mai suntem încă stăpâni la noi acasă, că de altfel ceasul antihristic este deja aproape de noi, și vai vouă, când alții vor fi aci stăpâni și ne vor duce acolo unde vor vrea ei.

Noi anume susținem părerea, că în fruntea tuturor bisericilor creștine trebuie să poruncească Papalitatea, și iată pentru ce:

Încă dela 1870—1900 la toate congresele masonilor (sataniștilor) s'a alcătuit planul de cucerire a lumii și distrugerea tuturor religiilor.

In procesele verbale ale lor este clar spus, că țaria creștinismului o compune monarhia absolută a Rusiei, ortodoxismul rus și Papalitatea. Papalitatea sataniștii o consideră ca o putere extrem de mare în lume, chiar mai mare și mai puternică decât monarhia absolută a Rusiei și ortodoxismul rus, și de aceea ei au decis de a da Papalității lupta cea mai aprigă, numai după aceea, după ce vor termina cu Rusia. Cu monarhia absolută a Rusiei ei au terminat deja, iar cu ortodoxismul rus au speranța să termine în următorii cinci ani. Și numai după aceea sataniștii din întreaga lume se vor arunca asupra Papalității și îi vor da ultima lovitură lui Dumnezeu pe pământ în persoana lui Papa.

Iată de ce noi și zicem, că toate bisericile creștine, în frunte cu Papa, să pornească lupta contra satanismului, până la distrugerea lor. Și aceasta acum trebuie început, până când în Biserica rusă nu este distrusă complectamente.

Dacă pe cineva dintre creștini îi întimidează faptul, că în fruntea acestei mișcări a lumii întregi noi îl punem pe Papa, apoi noi le vom explica acelor oameni, că nu găsim în lume altă persoană, care s'ar bucura de o atât de mare popularitate și prestigiu, decât numai Papa, mai ales că chiar singuri sataniștii pe el numai, pe Papa, și-l iau în considerație*)

*) Într-o revistă editată la Paris în limba rusă: „Credința și Patria“ (Vera irodina), din Februarie—Martie 1915. No. 14—15, sunt publicate peste o sută de hotărâri ale lojelor masonice, în cari se tratează despre faptul că, unicul, cel mai puternic și cel mai periculos dușman al masoneriei este Papa, care trebuie să fie distrus. Asupra acestui lucru creștinii pravoslavnicii ar

Dar afară de aceasta, acum oare să punem chestiunea ambiției și a iubirii de sine, când în fața noastră se află un dușman de moarte? Pentru mântuirea a sutelor de milioane de creștini, toate aceste fleacuri de ambiție nu trebuie să aibă locul.

Protoieru Ieremia Cecan

N. B. In această chestiune ași fi vrut să ajung până la capăt; până la unirea organică, până la contopirea tuturor bisericilor creștine de pe pământ.

Biserica creștină este o monarhie religioasă, socială și universală, care aduce orânduirea dumnezeiască pe pământ, renăscând și pregătind oamenii pentru viața veșnică pentru Biserica Triumfătoare din ceruri.

Capul ambelor Biserici e Iisus Hristos, iar locțiitorul Lui în Biserica de pe pământ, vasăzică sinteza, centrul trebuie să fie unul singur.

Cine trebuie să fie acel cineva și în general sub ce formă se va realiza unirea, când toate Bisericele vor ajunge la acelaș punct, nu se știe.

In chestiunea aceasta ar fi bine să auzim glasul persoanelor competente.

I. C.

Spiritul de camaraderie pe front. In ziua de 20 Iulie, când roșiorii regimentului comandat de Col. Dănăceanu, cuceriseră a patra linie de cazemate și pătrunseseră adânc în Ucraina, sublocotenentul Venotopol rămăsese grav rănit între sistemul de rețele, șanțuri și cazemate, depășit de roșiori. Nu se știa nimic, absolut nimic, de soarta celui rănit. După eforturi îndelungi, în sfârșit, sanitarii au isbutit să-l găsească în apropierea cazematei 67. Ridicat de sanitar, sublocotenentul Venotopol era tocmai transportat pe targă, când ar-

trebui bine și adânc să mediteze asupra faptului, că dacă Papa este dușmanul Satanei, atunci pentru creștinul pravoslavnic n'ar fi el oare prieten?

at aici și s'a comportat cât se poate de necuviincios. Poate... prezența mea vă stăpânește în ticăloșia ce vreți să o săvârșiți și vrea să mă vedeți plecat? Nu, tinere. Înțeleg că mișcările ce-mi pregătiți nu mă înspăimântă.

Pentru credința mea am să mor fericit.

— Nu uitați, părinte Gerard, că există în armata republicană oameni cari cred în Dumnezeu. Sunt libere și surorile. Pe soldatul ce s'a purtat necuviincios, l-a aranjat neantul D-voastră cu câțiva picuri de opiu.

— Vorbești despre Bellarmin?

— Da.

— Nu cumva intenționezi să ne pregătești o cursă? Nu te supăra tinere, dar știu că în care ne găsim nu ne permite să fim rezăvători. Cazuri similare s'au mai întâmplat.

— Știu, părinte, dar eu nu sunt farsor. Potul D-voastră îmi spune că sunteți născuți prin părțile acestea și cunoașteți toate locurile din munți. Armata naționalistă nu trebuie să fie departe. Vă rog deci să plecați. Bemînă așteaptă în dosul grădinei, cu hainele care trebuie să vă deghizați. Ne-am îngrijit de asta și pentru surori.

Părintele Gerard se înduioșă. Il luă pe braț și îl conduse la un loc tăcut.

— Libertatea ce ne oferi cu atâta generozitate, e fără 'ndoială un ajutor trimis din cerul lui Dumnezeu. Și... fiindcă nu e bine să lăsam voiața Cerului, vom pleca încotro

ne va călăuzi îngerul păzitor. Îți mulțumesc fiule! Dumnezeu să te binecuvinteze!

In revărsatul zorilor, caporalul Bruno se pomeni din somn brusc. Își frecă cu dosul palmelor ochii umflați de somn și privi în jur buimăcit.

— Ei, ne-o făcuși camarade! — îi vorbi Alfons cu asprime.

— Ce-am făcut? — se miră caporalul.

— Păsările au sburat din colivie.

— Ce-avem noi de-aface cu păsările?

— O să vezi tu. Ai adormit la datorie, iar deținuții au evadat.

Dar așa-i, dacă bei ca un porc! De-acum s'a isprăvit! In locul deținuților au să ne execute pe noi. Înțelegi tu: au să ne împuște? Caporalul păli.

— N'... n'au s'o facă asta! — bolborosi înspăimântat. — Vom raporta că deținuții s'au otrăvit în timpul nopții.

— Vorbești prostii, Bruno. Călugării și surorile nu se sinucid. Și chiar dacă am presupune-o asta, unde sunt cadavrele?

— Ai dreptate. Dar... vom spune că au încercat să evadeze și am fost nevoiți să-i împușcăm.

— Și... cadavrele?...

— Foarte simplu: Le-am îngropat în cursul nopții. Lucrul principal este să mărturisim cu toții la fel. Încă te pomenești, că in loc de pedeapsă, au să ne înainteze la grad.

— Bine! — încuviință Alfons. — S'o încercăm și asta.

Comandamentul, având și alte griji, mult mai importante, lăsă lucrul baltă. Ca pedeapsă pentru neglijența în serviciu, lui Alfons și tovarășilor săi li-se ordonă să plece pe front. In luptele dela Teruel, Alfons fu rănit ușor la un picior. Ar fi putut să se retragă, dar intenția lui era să treacă în armata naționalistă. Subt scutul nopții, se furișă schiopătând în tabăra inamică. In sfârșit putu să-și împlinească visul. Arma și ranița le luase cu el. Ii venia greu să se despartă de ele. In afară de hainele de schimb mai avea în raniță portretele alor săi și o statueta de bronz, care înfățișa pe Precurata Fecioară în grota peșterii din Lourdes. Această statueta fusese asvârlită în noroiul străzii de către un soldat comunist, cu ocazia distrugerii ornamentelor unei mănăstiri. El o ridică și, curățindu-o cu grijă, o înfășură într'un ștergar curat. Evlavios cum era, ținea mult la această statueta și, temându-se că ar putea să-i facă cineva inspectii prin raniță, o purta mereu cu el.

Infectându-se rana ce-o avea la picior, fu nevoit să intre în spitalul din Teruel, care era acum în stăpânirea trupelor naționaliste. In spital o întâlni pe sora Cunigunda, una din cele patru deținute cărora le redase libertatea. Apariția lui atât de neașteptată îi pricinui sorei de caritate multă bucurie. Ii povesti lui Alfons toate peripețiile prin cari au trecut din clipa eliberării. Rătăciră prin munți câteva zile. In zorii unei dimineți, sfârșiți de foame și oboseală, nimeriră peste o patrulă de soldați naționaliști. (Va urma).

tileria inamică începu să tragă chiar pe dealul pe care se aflau sanitarii români.

Moment greu. Sublocotenentul Venotopol trebuia salvat. Câțiva sanitari zăceau deja prin holdă loviți.

Plot. Major *Ciochină Sebastian*, care trecea cu mâncarea trupei pentru prima linie, văzu pericolul, își opri motocicletă și, prin ploaia de obuze, se repezi la sublocotenentul Venotopol pe care îl luă în cârcă și o zbughi spre motocicletă. Lucrul însă n'a fost tocmai ușor, deoarece bolșevicii întetiseră tirul artileriei lor. Plot. Major *Ciochină* trebui să facă, pentru a-și feri prețioasa povară, salturile cerute de asemenea împrejurări. Haina lui fu, în câteva locuri, sfârticată de schije. Salvatorul totuși scăpă teafăr.

Ajuns la motocicletă, Plot. Major *Ciochină Sebastian* îl așază pe sublocotenentul Venotopol în ataș și porni vertiginos, depe deal, spre valea Chetrosului. Goană nebună prin ploaie de obuze, prin fum și foc. Obosit, de nerecunoscut, eși în cele din urmă din bătălia artileriei inamice și ajunse cu bine la primul post de ambulanță.

Superiorul fusese salvat, iar Plot. Major *Ciochină Sebastian* își făcuse, anonim, datoria cu abnegație. O faptă de inimă, camaraderască, tot atât de însemnat ca și cea mai curajoasă faptă de arme.

Pilda dată de Plot. Major *Ciochină Sebastian* este frumoasă și nu este singura.

Suflet de erou

Era ora 9 seara. Intr'un salon al Spitalului Mixt Z. I. 479, un tânăr ofițer suferea îngrozitor din cauza unei plăgi adânci, provocată de un glonț rusesc. Călugărițele noastre dela Blaj, infirmiere, n'au găsit la ora aceea un alt preot decât pe mine: un cuvânt eficace de mângăere în clipe de zdrobiri decisive numai preotul poate să-l mai rostească. Tânărul ofițer aștepta acest cuvânt.

Intru în salonul în care nu cunoșteam încă pe nimeni. — Cum vă mai simțiți domnilor? întrebai. Și din două colțuri, ridicară mâinile în sus și veselii strigară: bine, părinte!.. Erau doi sublocotenenți, unul activ, iar altul de rezervă. Nici unul însă nu va părăsi spitalul așa de grabă cum s'ar părea...

— Camarazii noștri însă o duc acum greu, continuă mai domol, activul. Eram încă trei care, cu toată sfortarea ce o făceam, nu puteam opri expresia crudei dureri ce le chinuia șoldul, piciorul sau mâna rănită.

Cel care mă chiamase, simțind că am intrat, mi-a făcut semn să mă apropiu de el, și momente de înălțătoare conversații s'au scurs între celce venise în numele Domnului și între eroul sângerând...

Intru în vorbă cu altul. E învățător și trecuse prin Blaj în Luna Mai, anul acesta, dându-și examenul de grad II la Școala Normală. Vorbea cu multă venerație despre profesorii blăjeni și felul superior cum știau aceștia examina... Nervul piciorului atins de glonțul care în urma operației se găsește în noptieră, îl face însă ca să-și schimbe mereu poziția trupului în svârcoliri de Prometeu.

Cel de al cincilea rănit, era un căpitan din părțile Dejului. Mă chiamă lângă el. Braț pus în gips, urmă de glonț dușman în piept, dar ochiu vioiu și plin de strălucire... Cunoștea Blajul de când era elev și nu odată se dovedise atlet vrednic de medalii la concursurile de 3/15 Mai...

— Părinte, zise deodată, d-stră catolici

spuneți că este un purgator, unde va trebui să ispășim păcatele ce le-am făcut. Dar nu s'ar putea să ispășesc și aici, prin suferințele ce le am?

— Ba da, răspunsei, și'n perfectă înțelegere vorbirăm despre valoarea suferinții. Mă întrebă apoi din nou:

— Dar pot eu oare suferi pentru ispășirea păcatelor altora?... Și mângăitorul adevăr paulin despre unirea noastră a tuturor în trupul tainic al lui Hristos, mă făcea să-i dau răspunsuri ce-l înseninau ca o binefăcătoare înviore.

— Ei bine, părinte, rosti deodată, cu ochii ațintiți în tavan, căpitanul român rănit în luptă; ei bine, prefer să-mi ispășesc păcatele mele dincolo, în cealaltă viață, iar prin suferințele de acum vreau să ispășesc păcatele națiunii mele... Sunt multe părinte! Chiar și'n aceste clipe grele, când sângele unora se varsă cu atâta dărnicie! Noi cei care avem Patria atât de aproape de inimă și care prin războiu am devenit mai sensibili la durerile ei, simțim adânc egoismul și lipsa de generozitate a atâtor cetățeni... Sunt multe păcatele acestui neam, părinte! Și bravul căpitan se opri o clipă. — Nu mă îndoesc că a fost o clipă de ofertă a durerilor pentru înălțarea morală a neamului său... Am rămas nemișcat, emoționat adânc, în fața unui astfel de erou ce nu cunoștea limita jertfirii. De atunci nici nu l-am mai auzit scoțind un singur murmur de durere...

Eroii noștri morți pe câmp și schilozi în spitale, să ne trezească din amorțeala nepăsării față de suferințele Țării!... Și durerile lor, sunt durerile ei! (pe)

Știri mărunte

Marele Păstor în mijlocul turmei. În zilele de 6—8 Septembrie c. Preasf. *Ioan al Lugoșului* și-a cercetat fiii sufletești din două parohii bănățene: *Hitiaș* și *Racovița*. A slujit în amândouă parohiile, în sobor de preoți, și a predicat. S'au înregistrat și numeroase apropieri de SS. Taine. În *Hitiaș* s'au cuminecat 60 de persoane, iar în *Racovița* 250. Aici, de S. Măria Mică, au venit în pelerinaj și credincioși, în frunte cu preoții lor, din *Lugoș*, *Coșteiu*, *Budinț*, *Șanovița*, *Silagiu*, *Ohabaforgaciu*.

Adunarea generală a „Astrei“ a avut loc la *Sibiu* Dumineca trecută. A participat la ea lume multă și aleasă, deși se știa că astădată, în urma împrejurărilor actuale, va avea numai caracter administrativ. Salutul Blajului l-a dus Il. Sa *Dr. Victor Macaveiu*, vicarul general și prepozitul capitular blăjan. În cadrele adunării de Duminecă a luat cuvântul, la chestiile dela ordinea zilei, și d-l *Augustin Popa*, profesor de teologie în Blaj și director al „Unirii“. De încheiere, și într'o atmosferă de înalt patriotizm, s'au expediat telegrame Maj. Sale Regelui *Mihai*, Mareșalului *Antonescu* și vicepreșed. Consiliului de miniștri, d-lui *Mihai Antonescu*.

Hotăriri ministeriale. Marți, în 30 Sept. c., s'a ținut un consiliu de miniștri sub președinția d. *Mihai A. Antonescu*. Intre altele s'a hotărât, cu acest prilej, să se facă stabilizarea preșurilor și să fie sporite salariile funcționarilor publici. Totodată d. *Mihai Antonescu* a luat măsuri ca, înafară de aceste sporuri de salarii, să se acorde funcționarilor publici prime și premii de capacitate și muncă excepțională. — Decretele privind aceste hotăriri s'a decis să fie publicate cel mai târziu la sfârșitul acestei săptămâni.

Străin laudând eroismul român. Ziarul croat *Novolist*, — cum scrie „Unirersul“ (4. X. 41) — publică o corespondență de pe frontul din Ucraina, preamărind eroismul român. Sub titlul sugestiv „Dacă nu cucerim și aceste poziții, nu sunt vrednic să mă întorc la logodnica mea“, corespondentul croat descrie lupta înverșunată a unui batalion românesc cu divizia 176 sovietică din Caucaz, pe care a reușit s'o învingă și s'o distrugă lângă satul *Motc* hisa *Kaiktavovka*. Descriind moralul înălțător

al ostașului român, corespondentul citează exemplul unui sergent român care adresându-se căpitanului său i-a zis: — „Domnule căpitan, am distrus până acum 5 cuiburi de mitraliere și dacă nu cucerim și aceste poziții nu sunt vrednic să mă întorc la logodnica mea.“

Locale. Dumineca viitoare, a XIX-a după *Rusalii*, va predica în Capela Seminarului Teologic, pâr. *Dr. Augustin Tatar*, canonic mitropolitan.

10.000 de copilași italieni din arhidieceza Genovei din Italia, sub conducerea Card. *Boetto* arhiepiscopul orașului, au făcut în ziua de 12 Septembrie a. c. un pelerinaj la sanctuarul marian *Madonna dela Guardia* de pe *Muntele Figogna*. A fost o adevărată sărbătoare a acestor „mici ambasadori ai credinței și ai dragostei“ prăznuită în cel mai de seamă sanctuar al Liguriei. Ei s'au rugat pentru patria lor și pentru pacea a toată lumea și s'au consacrat Preacuratei *Fecioare Maria*.

Pelerinaj la Guadalupe în Mexic. Peste 5000 de pelerini din dieceza *Queretaro* și-au îndreptat pașii spre sanctuarul din *Guadalupe*. Cei mai mulți au făcut drumul pe jos, din motive nu economice, ci devoționale. Mexicul catolic reînviază la vechile tradiții creștine.

Osândiri la moarte în Praga. Pentru învinuirea de trădare și sabotaj, au fost trași în fața tribunalului militar din *Praga* 256 de persoane. Zilele acestea, după cum anunță agenția „*Rador*“, a fost pronunțată osânda. Printre cei condamnați la moarte sunt și generalii cehi *Iosif Bili*, *Hugo Vojta*, *A. D. Dolecal* și *Swartek*, cari sunt acuzați de acțiuni criminale în vederea întemeierii unui stat național independent ceh. — Primul senat al *Curții Populare Germane* din metropola cehă a osândit și el la moarte pe *Elias*, fostul președinte de consiliu al *Guvernului Protectoratului*. Asta după ce respectivul a făcut mărturisiri complete din cari, după cum se spune, reiese că ar fi favorizat pe dușmani și ar fi urzit un complot de înaltă trădare.

Catolicismul în Maroc. Se știe că Marocul are o populație în majoritate mahomedană. Creștinismul numai cu greu pătrunde în rândul bășinșilor arabi. Totuși există în Maroc 158 lăcașuri de cult, între cari 54 biserici în care servesc preoți. Copiii creștini au la dispoziție 19 școli și fetele 11. Asociațiile catolice bărbătești sunt în număr de 16, bibliotecile sunt tot atâtea. În afară de acestea s'a înființat un institut pentru studii religioase, cu un muzeu etnografic și cu o bibliotecă bogată, care facilitează pătrunderea ideilor creștine în lumea arabă.

Preoții catolici militari din armata americană sunt în număr de 354, la care trebuiesc adăugați alți 70, care vor fi numiți nu peste mult. Ei au la dispoziție tot ce le trebuie și se ocupă numai cu partea morală a soldaților, dar se îngrijesc și ca soldații să se poată bucura de distracțiuni oneste.

FRIDERIC HÖNIG

ARAD, STRADA BARIȚIU 10-21

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

Fondată la anul 1840

La comandă fabrică clopote de orice mărime din cel mai curat bronz pentru clopote, pe lângă garanță mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licențiate și scane de fier pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — Telefon 376

